

מלקות, משום שעבר על "אותו ואת בנו לא תשחטו ביום אחד".

ב. ואם שתי הבהמות שהן "אותו ואת בנו" היו קדשים ושחטן בחוץ לעזרה, הרי השוחט הראשון חייב כרת משום שחוטי חוץ, ויהשני פטור מכרת של שחוטי חוץ כיון שהבהמה השניה פסולה באותו היום להקרבה, ונחשבת "מחוסר זמן" לפי שאסור לשוחטה משום "אותו ואת בנו"⁽⁴⁾, ואין חייבין על שחוטי חוץ אלא על שחיטת קרבן הראוי להיקרב עתה בפנים].

ושניהם, שני הקרבנות שנשחטו בחוץ,

פפולים הם, שהרי נשחטו מחוץ לעזרה.

ושניהם, שני השוחטים, סופגים את הארבעים! הראשון, ששחט את הבהמה הראשונה, לוקה על לאו של שחוטי חוץ [מלבד עונש כרת המוטל עליו⁽⁵⁾]. והשני, לוקה על לאו של "אותו ואת בנו" [אך אינו לוקה משום שחוטי חוץ, כמבואר לעיל לענין כרת].

ג. ואם היו שתי הבהמות חולין, ושחטן בפנים בעזרה, הרי שניהם פסולים, שאסורין בהנאה, כדין חולין שנשחטו בעזרה. והשוחט השני — סופג את הארבעים, לפי

ולפי המבואר הרי לא חל בו עוד פסול של "מחוסר זמן", אלא עצם האיסור הוא הפסול, ואף שנדחה הלאו אינו ראוי להקרבה.

וראה קהילות יעקב [כא] ולהלן הערה 7. אולם בתורת כהנים [אמור ח ז] דרשו מקרא שאותו ואת בנו פסול לקרבן, כיון שנאמר בפסוק אחד עם מחוסר זמן, ולא משום האיסור לשחטו, ויתכן שהכוונה לכלול איסורו בשאר מחוסרי זמן שבפסוק זה. וראה רמב"ן ור"ן להלן [פ ב]. וממה שאמרו להלן [קטו א] שהתורה הוציאתו מכלל איסור אכילה כשאסרתו לקדשים כמחוסר זמן, משמע שהצד לאוסרו היה רק משום מחוסר זמן ולא משום איסור אותו ואת בנו, ולכאורה כמבואר בתו"כ, וראה משנה למלך [איסור"מ ג ח] שביאר כי אף אם מחוסר זמן רק מפני האיסור, מוכח שמותר להדיוט, שאל"כ היה אסור לגבוה משום שאינו "ממשקה ישראל", ולמה צריך ללמד שנוהג בקדשים, ותמוה, שהרי אילו לא נהג איסורו בקדשים לא היה בו חסרון של "ממשקה ישראל".

5. תוס' להלן [פ א ד"ה הראשון] כתבו שמשנתנו סוברת כמאן דאמר חייבי כריתות

ואת בנו להכשיר הבשר, והרי אי עביד לא מהני. וראה בנתיבות המשפט [רח ב] שכתב שאם למדים מ"מחוסר זמן בקדשים" להתיר כנגד הלאו של "לא תאכל כל תועבה" כל שכן שלמדים להתיר נגד כלל זה, ובפמ"ג [יו"ד ט"ז שפ"ד ג] כתב שהוא איסור התלוי בזמן [בו ביום] ואיסור כזה אינו בכלל אי עביד לא מהני.

4. רש"י פירש שפסולו משום מחוסר זמן, וראה תוס' לעיל [מ א ד"ה חייב] דהיינו משום שיש איסור בגוף הבהמה [משא"כ בשוחט בשבת שהאיסור מצד השבת, או משום שיום השבת אינו מחוסר זמן לקרבנות שהרי ציבור מקריבין בו, ע"ש].

וכן משמע בתוס' כאן [ד"ה מנין] שדנו להכשיר פסח שנשחטה אמו באותו יום משום עשה דוחה לא תעשה, אף שאינו דוחה "פסול" [וכתבו שבמחוסר זמן יש עשה ול"ת], ומוכח שפסולו רק מפני האיסור. וכן נקט האור שמח [קרבן פסח א ה] וראה רש"ש להלן [פ ב על תוד"ה שחיטה].

ובמנחת חנוך [רצג] תמה שידחה רק את הלאו של אותו ואת בנו וממילא יפקע הפסול,